

TORONTÁI

Ara: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u 1
75
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
para Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre 180 D Negyedévre 45 D
Félévre 90 D Havonta 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délelben

Ara:
75
para

A választási küzdelem.

Szerte az országban választási jelszavaktól hangosak a politika berkei. A jelekből ítélve minden választási kerületben kemény küzdelem készül a mandátumért, sőt mintha ez a küzdelem elkeseredettebb volna, mint volt az utolsó választások alkalmával. A küzdelem esatartere is kiszélesedett, hiszen ezúttal a nemzetiségek is részt vesznek a választási mozgalomban és tőlük telhetőleg minden erejüket megfeszítik, csak hogy minél nagyobb képviselettel kerüljenek bele az alkotmányozó gyűlésbe.

A magyarság is tisztában van azzal, hogy jövő sorsa az állami élet keretén belül a legteljesebb mértékben függ attól a magatartástól, amelyet ezekben a gondterhes napokban elfoglal, attól az erőfeszítéstől, amellyel most, ebben a kritikus időben, küzdelembe száll. A magyarság nem személyi hiúságok kielégüléseért áll esatatorba, hanem eszmei alapon, programjának minél tökéletesebb valóra válásáért fejt ki erejét. A magyarság akkor, amikor megfontoltan az urna elé áll szavazatával azt az egyént kívánja támogatni, akiben a legtöbb garanciát látja arra nézve, hogy jogos törekvéseit, liberális alapon nyugvó programját a magáénak vallja és minden erejével azon lesz, hogy a programból valóság váljék. All ez elsősorban azokra, akiket a maga kebeléből küldhet ki a parlamentbe, saját testvéreire, akik a jövőben hivatva lesznek a törvényhozó testületben a magyarság bizalma alapján érdekeit, jobb jövőjeért való küzdelmét képviselni. A magyarság legjobbjait, tudásban, tehetségben, energiában legerősebbjeit fogja a parlamentbe küldeni, hogy ott minden szavattal, minden tettükkel becsületesen és teljes lélekkel helyt álljanak azért a magyarságért, amelynek ebben az országban még annyi jogos, évek óta teljesítetlen óhaja, törekvése, követelése van.

Es ott is, ahol a magyarság érdekeinek ekként való felismerésével nem magyar testvére fogja szavazatát leadni, ott is abban a tudatban, abban a biztos reményben támogatja szavazatával a nem magyar jelöltet, hogy megértő, törekvéseivel rokonszenvező barátja lesz a vele induló magyarságnak. Ma-holnap meg kell már szünnie annak a kárhözatos gondolkodásnak, amely ellenségnek bélyegez minden szláv politikust, aki objektív megállapítással, nyílt és egyenes szókimondással a méltatlanul szenvedett, becsületlen szándéku magyarság barátjának meri magát vallani. Nines ok az egyenetlenkedésre, a bizalmatlan-

ságra, mert a magyarság régesrég kétségbevonhatatlan bizonyosságát szolgáltatva annak, hogy a közös építő munkába akar belekapcsolódni minden tettével és minden megmozdulásával és hogy csak ezt akarja. A magyarság meg fogja becsülni barátait, azokat, akik esérébe a magyarság értékes támogatásáért, férfiasan sikra szállnak a magyar jövőért, a magyarság gazdasági és kulturális előrehaladásáért.

Ma-holnap már névszerint is ismerni fogjuk azokat, akik a mi sza-

vazatainkra aspirálnak és akik — akár testvéreink, akár barátaink — a mi bizalmunk alapján tőlünk kívánunk mandátumot. A magyarság a kiválasztás felelősségteljes munkája tekintetében is teljesen megbízik a pártvezetőségben, mert át van hatva attól a tudattól, hogy akik sorsának intézését magukra vállalták, egyesegyedül csak az egyetemes magyar ügyet látják maguk előtt s hogy ezé a magasztos feladaté minden gondolatuk és szívüknek minden dobbanása.

Feltámadt két régi szerbiai párt

A liberálisok és haladók résztvesznek a választási harcban.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, jan. 29.

A választások előkészítésére folyó kampányban tegnap érdekes fordulat állott be. Két párt lépett újra elő térbe, mely Szerbia régi területén valamikor jelentékeny hívőt számított. A két párt a liberális és a haladó-párt, melynek régi tagjai részint beleolvadtak az új alakulatokba, részint meg passzive maradtak. A liberálisok tegnap tartották Beogradban első értekezletüket a Hotel Beogradban, a haladók pedig ugyancsak tegnap gyűltek össze konferenciára a Slavia nagytermében. A liberálisok ülésükön akciós bizottságot választottak, melynek feladatává tették, hogy a megváltozott viszonyokra való tekintettel alapítsa meg a párt programját és ennek megtörténte után pedig tegyen előkészületeket a vidéki alakulatok megszervezésére. A mostani választásokra egyelőre csak Szerbiára kontemplálják agitációjukat, a mennyiben azonban nagyobb vissz-

hangot keit programjuk, kiterjesztik akciójukat az ország más részeibe is. A „naprednyakik” (haladók) meg elhatározták, hogy a liberálisokat megelőzve haladéktalanul megkezdik propagandájukat.

Pasity Nikola miniszterelnök holnap indul el délszerbiai útjára, melynek során részt vesz az elsején tartandó skopljei nagygyűlésen is. A gyűlés elé érdeklődéssel tekintenek a politikai körök.

Zagreből jelentik: Radity Szepean pártja tegnap tartotta nagygyűlését Zagrebban, amelyen mintegy négy-ötezer főnyi hallgatóság vett részt. Radity Szepean, a horvát népköztársasági vezér kétórás beszédben fejtegette a politikai helyzetet, a párt állásfoglalását és a választások kilátásait. Szerinte a földművesek legfeljebb száz mandátumra számíthatnak. Jelentős sikereket jósolt Protityéknak, akiknek mandátumát negyven-ötvenre társította.

Lausanne hullám.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, jan. 29.

Az angolok nagy erősítéseket küldtek Mussolba.

Angora, jan. 29.

Ha Anglia nem változtatja meg Lausanneban a magatartását, ugy-

Izmed elutazása előtt proklamációban ismerteti Törkország helyzetét és kijelentené, hogy a török hadseregnek Mossul ellen kell vonulnia.

Páris, jan. 29.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy Poincaré táviratban tanácsolta Kemalnak, hogy írja alá a békeszerződést.

TÖZSDE

Január 29.

Beograd. (Zárlat.) London 520, Páris 720, Newyork 112, Genf 2110, Milano 53970, Prága 322, Berlin 035, Wien 01545, Bukarest 4650, Szofia 68, Budapest 430.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 0016250, Hollandia 21150, Newyork 53675, London 2487, Páris 3350, Milano 2547, Prága 1550, Budapest 020375, Beograd 450, Bukarest 220, Varsó 0016250, Wien 00073, bélyegzett 00074.

Budapest. (Zárlat.) Leva 16, Francia frank 166, Márka 8, Lira 126, Lei 11, Sokol 7650.

Rossz üzlet a francia megszállás.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, jan. 29.

Rosenberg külügyminiszter a Ruhr-akeióról a „Baseler Nachrichten” munkatársának kijelentette, hogy a benyomulás napjait, vagyis január 19-ikéig a franciák a németektől naponta négyszázharmincezer aranymárka értékű szénét és harmincezer márka értékű fát kaptak. A bevonulás óta a franciák a magántulajdonba beavatkozás kényszerítő hatása árán is csak naponta nyolcezer aranymárka árú szénét erőszakolhatnak ki.

Jelenleg semmiféle szállítmányt sem továbbítanak Franciaország felé.

A francia megszállás nem kevesebb, mint napi negyedmillió aranymárka kiadást okoz, ami azonban csak a csapatok fenntartására vonatkozik. A megszállás a nagy kiadásokon kívül hátráltatja az elpusztított francia területek újjáépítését. Elítéléssel, kiutasításokkal, elkobzással és tulkapásokkal nem lehet eredményt elérni.

Berlin, jan. 29.

A Ruhr-vidéken harmincegy pályaudvaron munkaszünet van. A franciák rövid vonatokkal tartják fenn a közlekedést, amelyeknek ablakaiban lővészre kész katonák állnak.

A német vasutasok a megszállt pályaudvarokon teljes gőzzel áthaladnak s minden eszközzel megakadályozzák, hogy a franciák az üzemet újra megkezdhessék.

Saarbrückenben a bányamunkás-sztrájkot kezdetű, amelyben a szociáldemokraták és keresztény szervezetek közösek. A munkásszervezetek érintkezést keresnek a lotharingiai francia szervezetekkel.

Washington, jan. 29.

Borah szenátor kijelentette, hogy minden alkalmat megragad, hogy a szenátusban sürge Amerika intervencióját a Ruhr-ügyben.

Owen kifogásolta a Ruhr-megszállást, kérve az Uniót, hogy vegyen részt a német nép jogainak biztosításában.

Az osztrák államkölcön.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, jan. 29.

A garatáló hatalmak ellenőrzőbizottsága a külföldi kölcsönök feltételeire vonatkozólag elvben elfogadta az osztrák kormány javaslatait. Ezen az alapon most haladéktalanul megkezdődnek a londoni bankárokkal való közvetlen tárgyalások.

Tömeges jegyzői kinevezések.

— A „Torontói” tudósítójától. —
Beeskerek, jan. 30.

A vármegye tegnap leiratot kapott a belügyminisztériumtól, amely tömeges kinevezésekről szól.

A belügyminiszteri rendelet értelmében Franzfeldre Herz György, Parandára Dimity Szevitszav, Debeljaesára Iszakovity D. Péter, Oporora Aracki Szevean, Botosra Périy György, Orlovatra Teodorovity Ljubomir, Samosra Gyukity Milos, Crepajára Atanaekovity Milivoj, Ovesa—Boresára (körjegyzőség) Avirovity Cseda, Ivanovora Petrovity Petar, Vojlovicra (Hertelendifalva) Jovanovity Jovan, Bavaništára Szretity Milán, Kovinra Zatkalik Jovan, Deliblátra Seikovity Dobra, Gájra Susurján Nikola, Skorenovacra Jovanovity Milorad, Osztrovora Dragicevity Andra kerül.

A kinevezett új jegyzők a napokban már át is veszik hivatalukat.

Amnesztia a katonai elítélteknek.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 29.

A hadügyminiszter tegnap irta alá a legfelsőbb utasításnak megfelelően a katonai amnesztiairól szóló rendeletet. A kegyelmi rendelet szerint annak a büntetését, akit a katonai bíróság legfeljebb hat hónapi szabadságvesztésre ítelt el, teljesen elengedik, akit pedig egy évi börtönnel sújtottak, annak büntetését fél évre szállítják le.

Még mindig nyugtalanság a bolgar határon

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 29.

A minisztertanács ma délelőtt ülést tartott a bolgar határineidenek ügyében. A minisztertanács megtárgyalta mindazokat, amelyek garantálni tudják a határvidék lakosságának nyugodt életét. Evégből elhatározta, hogy átszervezi a határőrségeket és létszámát jelentékenyen felemlí. Amennyiben ez a lépés sem hozná meg a kívánt eredményt, nagyszámú csapatot vonnak össze a határon.

A franciák ellen — és a franciák minden ellen.

— A „Torontói” tudósítójának távirata.

Berlin, jan. 29.

Az esseni francia parancsnok a megszállott területen betiltotta a felsősziléziai szövetségének a működését. A szövetség titkos és nyílt agitációt folytatott a megszállás ellen és a megszálló csapatokat is igyekezett korumpálni.

Berlin, jan. 29.

A berlini Intimtheater műsoros előadásán egy francia vígjáték szerepelt. A közönség a tegnapi előadásban a francia mű ellen tüntetett, a művészek játékát folytonos közbejöttésekkel zavarta, úgy hogy az igazgatóság kénytelen volt a darab előadását megszüntetni.

Mindennapra egy betöréses-lopás.

Megdézsmálják a vasuti gyűjtőkocsikat.

— A „Torontói” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 30.

Csaknem napról-napra hallunk panaszkodat a kereskedők részéről, hogy a vonaton érkező árujukat a beeskereki állomáson megdézsmálják. Alig mulik el nap, hogy nagyobbarányú lopás ne történjék, nem is szólva az apróbb esetekről, melyek csaknem állandósultak. A tettesek, akik valószínűleg egy jól szervezett banda tagjai, a legmerészebb kalandokra is vállalkoznak. Megestt már, hogy korán este kivették „vámreszükét” az érkező árukból. Érdekes megemlíteni, hogy a tolvajok legtöbbször élelmiszereikre pályáznak, így például különös előszeretettel viselnek a fűszerkereskedők címére érkező küldemények iránt, amelyeket leggyakrabban szoktak megdézsmálni.

A legtöbb lopást a gyűjtőkocsikban követik el. A gyűjtőkocsik leplombálva érkeznek, az ólomjelet azonban könnyűszerrel leszakítják

és behatolnak a kocsikba. Az árut a legtöbb esetben az állomás mellett húzódo árokban, a Bégapart állomáson pedig a raktárházak közelében helyezik el, ahonnan később, az alkalmas időben elszállítják. Megeestt már több ízben, hogy a lopást még idejében észrevették s nem egy esetben megtalálták még az eltulajdonított holmit is az állomás épülete mellett lévő árokban.

A gyakorta ismétlődő betöréses-lopások eredményességének oka az, hogy a vasuti csendőrség képtelen az ellenőrzést a kívánatos módon gyakorolni. Jelenleg csak két vasuti csendőr teljesít szolgálatot, akik minden jóakarattal dacára is képtelenek a nagykiterjedésű állomáson kellőképpen figyelni. Helyes volna, ha a komeszariátus gondoskodna arról, hogy megfelelő számú legénységet kapjon. Ha már ez a megoldás nehézségekbe ütközik, olyképpen is segíthetnének, hogy esetről-esetre segítséget kérnének a rendőrségtől vagy az állami csendőrségtől. Bizonyos, hogy gyakori alapos razziaival kézrekerítenék a vakmerő tolvajokat.

A kulturregylet továbbképző tanfolyama.

Február 5-én lesz az első előadás.

Beeskerek, jan. 30.

A Torontálmegeyi (Bánáti) Magyar Közművelődési Egyesület az idén is megtartja rendes továbbképző tanfolyamát, amelyen sorozatos kulturtörténeti, tehnikai, gazdasági, egészségügyi, kereskedelmi és ipari kérdéseket fognak tárgyalni az egyes előadók. Az érdeklődés eddig is mindig nagy volt az egyesület továbbképző tanfolyamai iránt, a mostani tanfolyamra is egyaránt élvezetes és tanulságos anyagot állított össze a vezetőség, úgy hogy a hallgatók száma bizonyára több lesz még az eddiginél is.

A tanfolyamot február 5-ikétől március 23-ikáig terjedő időközben hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken tartanak este 1/27 és fél 8 óra között a róm. kath. hitközség nagytermében.

Dr. Farkas Gejza A társadalom története címen tart 7 előadást, dr. Báthory Endre négy estén át egészségügyi kérdésekről beszél, Gallus György főmérnök a fémekről és azok megmunkálásáról, továbbá a géprajzok készítéséről és olvasásáról tart 3 előadást, Feldheim Alfréd négy előadását közgazdasági és kereskedelmi kérdések tölti ki, azonkívül dr. Fodor Ottó a szeszgyártásról, Guttmann Dániel a szövetgyártásról, dr. Mara Jenő pedig a grafikai iparról tartanak egy-egy előadást.

Az egyesület felhívja mindazokat, akik a tanfolyamon résztvenni óhajtanak, hogy ezt jelentsék be a kulturregylet titkáranál (dr. Mara, telefon 21). Az előadásokon az egyesület vezetősége a rendszeres hallgatókon kívül mindenkit szívesen lát. A tanfolyam részletes programját legközelebb közöljük.

HIRES

J. n.
31.

1797-ben szül. Schubert Ferenc, a németek egyik legkiválóbb komponistája.

1866-ban meghalt Rükert híres német költő.

Kinevezések. Beogradból jelentik: A közoktatásügyi minisztérium a suboticei kerületi tanfelügyelőséghez vezetőnek Pavlovity Györgyöt nevezte ki. A sombori tanítóképzőintézethez igazgatónak Terzin Pavle nyug. tanítót, a novisadihoz pedig Mozalina Milánt neveztek ki.

A király a szegény diákokért. Beogradból jelentik tudósítónk: Aleksander király Szent Száva ünnepe alkalmából 25.000 dinárt adományozott a szegénysorsú tanulók segélyezési alapjára.

A beeskereki járás szocialista jelöltje. A bánáti szocialdemokraták a beeskereki járásban — hir szerint — Koracs Vitomir rendelkezési állományban lévő minisztert fogják jelölni. A kandidálás még csak kombinatív jellegű.

A novisadi gyárosok és kereskedők képviselőjelöltje. A novisadi gyárosok, kereskedők és iparosok tegnapi ülésükön elhatározták, hogy Miroszavljević Kosztát, a novisadi kereskedelmi kamara elnökét jelölik. A gyárosok megbízottjai közölték a határozatot a radikális-párttal és kérték, hogy vegyék fel Miroszavljevityet a jelöltek listájára. A párt a felvételt megtagadta.

Szétrombolták a „Hirlap” nyomdáját. Felelőtlen elemek tegnap éjjel behatoltak a Fischer-féle suboticei nyomdába, ahol a „Hirlap” készül és ott szétrombolták a gépeket és a nyomda berendezésének nagyrészét. A kár meghaladja a negyedmillió koronát. A nyomozás megindult.

Kegyelmet kérnek Narutowitz gyilkosának. Varsóból jelentik: Narutowitz öccse és fia kérvényben kérték Wolchiewszkitől, az új lengyel elnöktől, hogy megkegyelmezzon Narutowitz gyilkosának.

Petőfi-ünnep a budapesti Vigadóban. Budapestről jelentik: A budapesti posta- és táviratigazgatóság és az országos posta-kulturregylet a budai vigadóban Petőfi-ünnepélyt rendezett, amelyet egybekapcsolott Demény Károly államtitkár, posta- és távirat-vezérigazgató negyvenéves szolgálati jubileumával. A Petőfi-ünnepélyen közreműködtek Márkus Emilia és Herczeg Ferenc.

Nem változtatják a menetrendet. Beogradból jelentik tudósítónk: A közlekedésügyi miniszter közölte a vasutigazgatóságokkal, hogy a jelenlegi vasuti menetrend — az eredeti tervtől eltérőleg — nem változik meg. Valószínű, hogy jelenlegi formájában tavaszig megmarad.

Emléktábla Erzsébet magyar királyné emlékére. Genfből jelentik: Bánffy külügyminiszternek Genf városi hatóságával folytatott tárgyalásai eredményeképpen elhatározták, hogy Erzsébet királyné meggyilkolási helyét a magyar nemzet emléktáblával jelöli meg.

Elítelt vagondézsmáló. Viskovity Szreca vranjevoi földműves a vranjevoi vasútállomáson egy zsák lisztet lopott el. A beeskereki törvényszék büntető tanácsa ezért nyolcnapos fogházra ítélte, amelyet amnesztia folytán azonban elengednek.

Kulturreadás. A Zsidó Nemzeti Egyesület legközelebbi kulturrestéjén dr. Szigeti Géza tart előadást Herzlről. Az előadás január 31-én, szerdán este egyegyed 9 órakor lesz a Chevra-házban.

A melencei fürdőigazgatói állás. Beogradból jelentik tudósítónk: Az egészségügyi minisztérium pályázatot hirdet a melencei fürdőigazgatói állásra. Az ajánlatokat március elsőjéig kell benyújtani.

Költözködik a magyar köztársasági elnök. Beogradból jelentik tudósítónk: Gróf Károlyi Mihály, a volt magyar népköztársaság elnöke Dubrovnikból áttette lakhelyét Mariborba.

Aki még a szegényházat is meglopta. Érdekes lopási eset történt a napokban. Ismeretlen tettes kiemelte a beeskereki szegényház kapuját és elmenekült zsákmányával. A rendőrség tegnapra kinyomozta és Örszki Nikola 33 éves nap számos személyében letartóztatta a tolvajt. Átdadják az ügyészségnek.

Áthelyezés. Mudrity Péter nagytárnoki segédjegyzőt jelenlegi minőségében áthelyezték Karlsdorfra.

Boroevity tábornok emlékiratai. Beogradból jelentik tudósítónk: A „Vreme” írja, hogy a szerb származású Boroevity osztrák-magyar tábornok memoirját, amelyet végrendeletileg az SHS kormánynak adományozott, a napokban rendezik sajtó alá. Az emlékiratokban az elhunyt tábornok részletesen elmondja a háború előzményeit és indító okát.

Kölesönösen elverték egymást. Miklós István és Pálffy József cukorgyári munkások tegnap este hazafelé tartottak. Utközben összeveszték és vitájuk annyira elmergesedett, hogy Pálffy Miklóst késél megszúrta. Viszont az sem volt rest és viszonzásul meg börtöl fejbe vágta. Mindketten súlyos sérülést szenvedtek. A lakásukon ápolják őket.

A február 3-iki álarcos-bál, ahogy most már megállapítható, szenzációsan fényes látványosság lesz. Az álarcosok és jelmezeselek felvonulása közben fuvószenekar játszik a második emeleten, a tánchoz való zenét cigányzenekar fogja szolgáltatni. A jelmezeselek felvonulása és gyülekezése a színpadon lesz. Ezek számára a belépés a színpadi ajtón lesz, a nézőközönség pedig a rendes bejáraton át jöhet a színházba. Az estély konyhai részét Kohn Dávid, a Vojvodina vendéglőse fogja ellátni. Akik páholyt vagy asztalt előjegyeztek, azok jegyüket a „Torontál” szerkesztőségében átvehetik. A személyi belépőjegyek Mangoldnál válthatók csütörtöktől kezdve.

Herezeg Ferenc képes irodalmi hetilapjának, az Új Idők-nek 5. számban folytatódik Surányi Miklós új, érdekes regénye. A mindenható asszony és Rudolph Stratz drámai feszültségű, izgalmas története. Az óriás ökle. Közli ez a szám még Pásztor József és Dickens elbeszéléseit, Dobosi Pécsi Mária cikkét, Kálmán Jenő elmés croquisját és Telekes Béla szép versét. A számot művészi képek díszítik és tartalmát a lap érdekes és népszerű rovatai teszik teljessé. Előfizetési ára negyedévre 45 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, VI., Andrásy-ut. 16. sz.

A „Tűz” új száma. Most jelent meg a „Tűz” új száma, igen érdekes tartalommal. Lányi Menyhért „A firenzei haláltánc” című drámájának befejező részét közli a szám. Ady Endre verseit hét nyelven mutatja be a „Tűz”, még pedig: magyarul, németül, franciául, olaszul, szlovákul, románul és kínaiul, Paul Vértes-Lebourg, Franyó Zoltán, Stefan Kreméry, Justin Ilesiu, Köstler Arthur és Yates Unio Wang fordításában. Simándy Pál: A kereszténység reneszánszáról érdekes, új dolgokat ír. Gömöri Jenő: „Furcsa gondolatok” című gondolatgyűjteményének közlését folytatja. A „Tűz”, hivatásának tudatában, négy új író mutat be ebben a számban, még pedig három költőt: Darko István és Werner Gyula szlovenszkoí, Kondor László erdélyi költőket és Bodnár Klára Mária erdélyi írónőt egy novellájával; továbbá egy új műfordítót: Köstler Arthurt. Bárd Oszkár, Keresztury Sándor, Salamon László, Becski Andor verseket közölnek e számban. Egy érdekes levelet közöl a „Tűz”; Stefan Kremérynek, a szlovák irodalom vezéregyéniségének egy dokumentum-számba vehető levelét a „Tűz” szerkesztőjéhez. Koppányi Tivadar a nagy Pasteur életét és felfedezéseit fejtegeti. Feltűnést fog kelteni egy új tartalmában mint szempontjaiban nagyon érdekes londoni levél Rózsa-Rosenthal Vilmostól, amelyben az angolok és a franciák közötti ellentéteket taglalja frappánsul és vonzó formában. Az élénk „Beszélgetések” rovatban két érdekes cikk van: „A szamár és a falusi bíró” és „Nyílt levél minden jóhiszemű emberhez” címmel. Az előbbi Gömöri Jenő, az utóbbit Salamon László, az ismert erdélyi író írta. Szerkesztőség és kiadóhivatal Wien, VI., Mariahilferstrasse 95. II. Stiege, Mezzanin 25.

Robinson Crusoe. Ki ne olvasta volna Daniel Defoe kedvelt művét, mely mindnyájunkban felébresztette annakidején a kalandos utazások iránti vágyat és amely a mai ifju nemzedék fantáziáját is foglalkoztatja. Ki ne szeretné ismerni a helyet, hol Robinson és szolgálója Péntek éltek és kalandos küzdelmeiket folytatták a vademberekkel és a mostoha természettel. Mindezt gyönyörű képekben felvontatja majd előttünk az International Bioskop a február hó 3-ikától kezdődő előadásain, mely érdekességében minden várakozást felülmul és úgy gyermekeket, mint felnőtteket egyaránt érdekel. Ahol eddig előadták, oly nagy érdeklődést keltett, hogy a jegyeket a közönség előre elkaphatta és valóságos börzespekulációt üzött vele. Különös garanciája a sikernek a gyönyörű, tisztá, nyugodt vetítés, melyet az International Bioskop új Ernemann-gépével és újonnan szerződött szakavatott gépészének munkájával ér el. Jegyek elővételben naponta délután 2 órától a pénztárnál válthatók. Amerikai film helyszíni felvételekkel.

* Értésítés. Van szerencsém tisztelettel értesíteni régi abonnenseimet és üzletfeleimet, hogy a Car Dusanova (Váraljai) u. 21. szám alatt lévő borbély- és fodrászüzletem visszavettem és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg tovább vezetem. Lelkiismeretes és pontos kiszolgálásról előre is biztosíthatom és kérem minél gyakoribb szíves látogatásukat. Tisztelettel Petra György, borbély- és fodrászmester.

Husszinü harisnya és szőke kalap. A drága harisnya sok nőben keltette fel az elhatározást, hogy kívánságát, hogy bizony egyáltalán nem ártana, ha valami új párisi divat a törvény erejével rendelné el a meztelen lábak kötelező viselését. Történt is efféle: Páris segítségére jön a selyemharisnyákban szükkölködő hölgyeknek. Legalább is ami a szint illeti. Miként Párisból írják, a közelgő tavaszi divat harisnyájának szőke a husszin lesz. Mire kisít Párisban a tavaszi nap, a divatos hölgy olyan selyemharisnyákba fogja bujtatni lábait, amelyeknek színét „couleur chair”-nek nevezik. Megváltozik ezzel az egész lábviselés. Mindeztideig bizonyos diszkrét harmóniát kellett teremtenie a divatos hölgynek cipője és harisnyája között, az új párisi divat megengedi a finom diszharmoniókat és kontrasztokat. A husszinü selyemharisnyától pikánsan üthet el a fekete fél cipő: hiszen azt a benyomást kell

kelteni, hogy a lábszár meztelen. Láb, vagy nem láb — ez lesz tavasszal a kérdés... A tavaszi párisi divatnak egy másik újdonsága a szalmából készült „selyemkalap” és a szőke haj lesz. E szalmából készült kalapok ugyanis úgy fénylenek, mint a selyem. Kicsi kalapokat készítenek belőle, feketében, barnában és szőkeben, feldiszítve pompázó virágokkal. A párisi divat szakértői szerint legjobban illenek a szőke hajhoz, sőt szerintük a szőke kalap fog illeni legjobban a szőke hajhoz.

* Áttulalásokat és csekk kiírásokat a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközölték. Nagybecskerek Takarékpénztár Veliki Becskerek, Korona-szálló-palota. Telefon: Pénztár 16. — Vezér-gazdátó 52.

* Korcsolyákat, orvosi műszereket és minden egyebet nikkelez és galvanizál Krausz, Veliki Becskerek. Telefon 329.

* Áttulalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúna Banka D. D.), Veliki Becskerek. — Telefon 43 és 47.

Megalakult a délbánsági német kerület.

Megválasztották a délbánságiképviseelő-jelölteket.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, jan. 30.

Az országos német-párt délbánsági szervezetei tegnap délelőtt gyűlést tartottak Karlsdorfon, amelyen valamennyi dél-torontáli és temesmegyei község képviseltette magát.

A gyűlés résztvevői megalakított-nak nyilvánították a német-párt délbánsági kerületét, melynek élére dr. Bieinger Ede vrsaci ügyvédet állították. Utána a jelölésekre került a sor.

A választás egyhangulag történt. A vrsac-belaerkvai kerület listavezetőjévé Kremling Lajos dr. belaerkvai ügyvédet, az országos párt elnökét jelölték. A belaerkvai járás jelöltje Klein, belaerkvai esperes.

A gyűlés után társasbéd volt, a melyen számtalan pohárköszöntő hangzott el a megválasztottakra és a német-párt vezetőire.

Viseljen sok előnye miatt
PALMA
kaucsuk cipő-sarkot és cipő-talpat

Nincsiy Momcsilo dr. bánsági utja.

Dr. Miladinovity — járási jelölt (?)

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, jan. 30.

Nincsiy Momcsilo dr. külügyminiszter szombaton délelőtt Novi Beesejen tartzkodott, ahol párthíveivel konferenciát tartott. Novi Beesejen tartzkodott, ahol párthíveinek népeles fogadtatásban részesült. A külügyminiszter részt vett a dél-előtti nagy népgyűlésen, amelyen beszédet is mondott. Utána dr. Mihajlovity Szvetisláv képviselő-jelölt beszélt hosszasan. Az elhangzott szónoklatokat lelkesedéssel hallgatta végig az összegyűlt néptömeg és utána megéljenzte Nincsiyét és Mihajlovity dr.-t.

A miniszter Melencéről még aznap este továbbutazott Velika Kikindára, ahol szűkebbkörű párttertekezleten vett részt.

A kiszivárgott hírek szerint a kikindai járásban dr. Miladinovity volt posta- és táviradaügyi minisztert jelölik.

A délbánsági kerületben mindenkébb előtérbe kerül Nincsiy Momcsilo dr.-nak listavezetővé való jelölése. Nincsiy hívei remélik, hogy kandidálásával megóvják a párt egységét.

Kun Bélát internáltak.

A lerongyolt Ágoston Péter.

Most tért vissza a kommunista Oroszországból Mihók Béla nagyváradi tanár, aki feltűnést keltő dolgokat mondott el oroszországi élményeiről. Mihók professzor Moszkvában találkozott Ágoston Péterrel, a volt vörös népbiztos-sal, aki Nagyváradon jogakadémiai tanár volt. Ágoston Péter nem valami jól érzi magát és bizonyára százszor megbánta már, hogy része volt a magyarországi bolsevik kormányzásban. Termete megroskadt, haja megöszült. Foltos, megkopott ruhában, rongyos cipőben szolgálja a szovjetet, amelyről valaha ő is azt hitte, hogy az váltja meg az emberiséget. A kormány sajtóirodájában dolgozik. A külföldi lapokból állítja össze az Oroszországot érdeklő cikkeket. Kiváló képességeit és nagy tudását egyáltalán nem méltatják. Egészen műveletlen, silány, kis-kaliberű szovjetesillagoknak van alárendelve, akik nem valami nagy tisztelettel bánnak a tudóssal. Bántja is ez nagyon Ágostont és egész szívvél hazavágyódik. Fizetése is csekély, ruhára annyira nem telik, hogy sapkát már Mihók tanár vásárolt neki.

A kimekült kommunisták közül legjobban érezte magát künn Kun Béla, Mikor a kommün bukása után kikerkezett, hóst láttak benne. Virággal, zenével fogadták, később internálták. Mandi nevű titkárával be-

Meg egy nagy hercegi birtokba, magyar munkásokat csábított oda azal, hogy ott Samarkandban magyar komünt csinálunk. Mikor azután a termést betakarították, akkor kihirdette a reuéletet, hogy minden hadifogolynak haza kell mennie. Munkásait összefogatta. Mandi barátja pedig az egész termést Kun Béla javára adta el.

A Wrangel-csapatok leverése után a Krim-félszigetre ment, ahol sokat harcsolt. Hat vonatra való ajándékot rabolt össze, majd felajánlotta nagylelkűen a vörös fővárosnak. Ő nem ért rá a szétoztásra — mondotta — majd elvégzi ezt barátja, Mandl. El is végezte úgy, hogy a krimi holmik ára is Kun Bélához vándorolt. Ebből néhány kiló aranyat Wienben élő családjához is eljuttatott. Végül is kiderült róla, hogy közönséges harámbasa. — a mire internálták.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik forrón szeretett apánk, apósunk, nagyapánk, nagybátyánk stb.

Steyer István ur

temetése alkalmával neki az utolsó tiszteletet megadták, ezuton mond őszinte köszönet a gyászoló család.

Eladó a Zseljeznicski red ház (Német-végsor) 31. számú 579 □-ös házhellyel, szép gyümölcsöskerttel. Vétel esetén két szoba azonnal átvehető. Ugyanott teljes lakatosműhely-bereendezés is eladó. Bővebbet Piking ügynöknél.

Idősebb kereskedő a rövidáru szakmából állást keres, esetleg nagyobb vállalathoz raktárnok vagy expeditornek menne. Cim a Torontál kiadóhivatalában

Irodai gyakorlattal bíró **munkaerőt,** aki a szerb és német nyelvben jártas, keres mielőbbi belépésre helybeli nagyobb iparvállalat. Írásbeli ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével „Megbízható” jellegre a „Torontál” kiadóhivatalába kérünk

Krumenacker István nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálat és vasuti szállításhoz eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések). Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

1600 koronaért kaphat **házikosztót** (reggeli, ebéd és vacsorát) a voit Páris (Pest) szálló pincene yiségében. Hideg és meleg ételek a nap bármely szakában kaphatók! **Mindennap frissen csapolt sör! Egy pohár 7 kor.** Tisztelettel Kreszta Konrád, vendéglős.

Eladó 160 bánati városban (Beogradhoz közel) korzó központján levő **csemegeüzlet büfféhelyiségekkel.**

Jó forgalmu és szépen szortirozott üzlet, lakással együtt azonnal átvehető. Leveleket „Biztos befektetés” jellegre a Torontál kiadóhivatalába kérek. Ügynököket díjazok!

Bánatban, forgalmas helyen, egy 22 év óta fennálló, jól bevezetett

KÖNYV- ES papirkereskedés családi okokból azonnal eladó.

Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Révai Adolf Subotica, Terezijina ulica I. Telefon 551.

Ajánl vagon-tételekben mielőbbi szállításra elsőrendű meszet, beocsini portlandcementet és száraz, vellázott faszenet. 20

Finoman őrölt **kőszó** vagon- és kisebb tételekben azonnali szállításra a tegeiesőbban kapható. GAUSZ JÁNOS sómalom, Novi Sad, Futoški put 66. sz. Telefonsz. 8. 31 Telefonsz. 8.

Vörös dominó, 37-es magassáru fekete antilopbetétes cipő eladó. Deák Ferenc-utca 7.

Kovácsszerszám eladó, esetleg műhely lakással együtt átvehető. Bővebbet Tomasováci u. 1018 sz.

Jómenetű festék- és fűszerkereskedés házzal együtt a Bánát egyik nagyobb városában más vállalkozás miatt Bővebb felvilágosítással szolgál **KORENÍĆ PÉTER, PANČEVO**

PLEITZ FER. PÁL

Veliki Becskerek

Obilityeva (Zápolya) utca 1. sz.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.

Könyvnyomda □ Lapkiadás □ Nyomtatványraktár □ Tömöntöde □ Könyvkötészet Ruggyantabélyegzőgyártás.